

OBC ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

NÚM.
8

28, 29 i 30 | NOVEMBRE 2019
SALA 1 PAU CASALS

2019_2020

ONO DIRIGEIX LA 5A DE TXAIKOVSKI

L'AUDITORI auditori.cat
obc.cat

L'OBC va ser fundada per l'Ajuntament de Barcelona el 1944, consolidant el projecte de l'Orquestra Pau Casals (1920-1937) que la Guerra Civil va interrompre. Avui dia, oberta al món, compromesa amb la societat i mantenint el seu esperit original, té especial cura dels nostres artistes i del nostre patrimoni i té com a missió divulgar la música simfònica principalment des del segle XIX a la creació actual. Té la seu a L'Auditori, on interpreta 24 programes de temporada a més d'altres concerts que acosten la música d'orquestra a la ciutadania. També es presenta a llocs emblemàtics com la Plaça de la Catedral, la platja de la Barceloneta o la Sagrada Família i ha realitzat gires per Europa, Àsia i els EUA, actuant a sales com Musikverein, Wiener Konzerthaus, Concertgebouw, Royal Albert Hall, Kennedy Center o Carnegie Hall. El primer director titular va ser Eduard Toldrà, i actualment ho és Kazushi Ono. Altres titulars han estat Rafael Ferrer, Antoni Ros Marbà, Salvador Mas, Franz-Paul Decker, Luis Antonio García Navarro, Lawrence Foster, Ernest Martínez Izquierdo, Pablo González i Eiji Oue. També ha estat dirigida per Sergiu Celibidache, Valeri Gergiev, Christopher Hogwood, Elisha Inbal, Kent Nagano, Simone Young, Emmanuel Krivine, Jesús López Cobos, Marc Minkowski, Michel Plasson, Mstislav Rostropòvitx o Leonard Slatkin i entre els solistes convidats destaquen Lang Lang, Janine Jansen, Daniel Barenboim, Anne-Sophie Mutter, Isaac Stern, Radu Lupu, Frank Peter Zimmermann, Arcadi Volodos, Plácido Domingo, Montserrat Caballé, Teresa Berganza, Alicia de Larrocha, Pinchas Zukerman, Martha Argerich, Joshua Bell, Viktoria Mullova...

PRIMERS VIOLINS Vlad Stanculeasa, concertino / Stefano Ferrario*, concertino invitat / Cristian Chivu, concertino associat / Raúl García, assistent concertino / María José Aznar / Sarah Bels / Walter Ebenberger / Clàudia Farrés / Ana Isabel Galán / Natalia Mediavilla / Katia Novell / María Pilar Pérez / Anca Ratiu / Jordi Salicrú / Yulia Tsuranova* / Santiago Carrillo** / Andrea García** / Grace Harper** / Gil Sisquella** **SEGONS VIOLINS** Alexandra Presaizen, solista / Emil Bolozan, assistent / Nina Heidenreich*, assistent invitada / María José Balaguer / Jana Brauningner / Patricia Bronisz / Mireia Llorens / Melita Murgea / Antoni Peña / Josep Maria Plana / Robert Tomàs / Bruna Anfruns** / Ana Navarro** / Cristina Sánchez** / Bernat Santacana** **VIOLES** Josephine Fitzpatrick, assistent / David Derrico / Franck Heudiard / Christine de Lacoste / Sophie Lasnet / Michel Millet / Miquel Serrahima / Jennifer Stahl / Andreas Süsmayr / Laura del Pozo** / Cristina García** / Marina Soler** **VIOLONCELS** José Mor, solista / Olga Manescu, assistent / Núria Calvo / Lourdes Duñó / Vincent Ellegiers / Jean-Baptiste Texier / Carmen Enjamio* / Amaia Ruano* / Queralt Adam** / Diego Flores** / Mario Morueta** **CONTRABAIXOS** Christoph Rahn, solista / Dmitri Smyshlyaev, assistent / Jonathan Camps / Apostol Kosev / Josep Mensa / Matthew Nelson / Albert Prat / Pau Llopis** / Felipe de Frutos** **FLAUTES** Beatriz Cambrils / Carme Català** / Christian Farroni, assistent / Ricardo Borrull, flautí **OBOËS** Disa English, solista / Roberto Turto*, solista invitat / José Juan Pardo / Pablo Valverde** / Dolors Chiralt, assistent / Molly Judson, corn anglès **CLARINETS** Larry Passin, solista / Francesc Navarro / Jesús Vicente Alcívar** / Josep Fuster, assistent i clarinet en Mi b / Alfons Reverté, clarinet baix **FAGOTS** Silvia Coricelli, solista / Noé Cantú / Raúl Viceiro** / Thomas Greaves, assistent / Slawomir Krysmalski, contrafagot **TROMPES** Juan Manuel Gómez, solista / Joan Aragó / Fabio Breogán Catania** / David Bonet / Enric Alfageme** / Juan Conrado García, assistent solista / Pau Martínez** **TROMPETES** Mireia Farrés, solista / Adrián Moscardó / Sergi Serra** / Angel Serrano, assistent / Gisela Alegret** / Daniel Salido** **TROMBONS** Eusebio Sáez, solista / Vicent Pérez / Andoni Goldaracena** / Gaspar Montesinos, assistent / Raul García, trombó baix / Juan Luis Bori* **TUBA** Antonio García **PERCUSSIÓ** Joan Marc Pino, assistent / Juan Francisco Ruiz / Ignasi Vila / Rubén Bañuelos** / Ismael Azidane** / Sergio Álvarez** **ARPA** Magdalena Barrera, solista / César Aparicio** **CELESTA** Martí Costa** **ENCARREGAT D'ORQUESTRA** Walter Ebenberger **RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL** Begoña Pérez **RESPONSABLE TÈCNIC** Ignasi Valero **PERSONAL D'ESCENA** Joan Luis / Luis Hernández*

NÚM. 8

NOVEMBRE 2019

ONO DIRIGEIX LA 5A DE TXAIKOVSKI

Dijous 28 | 20 h

Divendres 29 | 20 h

Dissabte 30 | 19 h

PROGRAMA

Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC)

Kazushi Ono director | **Alina Ibragimova** violí

Projecte en col·laboració amb l'**ESMUC** (Escola Superior de Música de Catalunya)

TORU TAKEMITSU

Tòquio 1930 - 1996

A Flock Descends into the Pentagonal Garden (1899) **12'**
1a audició

BENJAMIN BRITTEN

Lowestoft, Regne Unit 1913 - Aldeburgh, Regne Unit 1976

Concert per a violí i orquestra núm. 1, op. 15 (1939) **32'**

Moderato con moto

Vivace

Passacaglia: Andante lento (un poco meno mosso)

Alina Ibragimova violí

PAUSA

20'

PIOTR ÍLITX TXAIKOVSKI

Votkinsk, Rússia 1840 - Sant Petersburg 1893

Simfonia núm. 5 en Mi menor, op. 64 (1888) **47'**

Andante - Allegro con anima

Andante cantabile, con alcuna licenza

Valse. Allegro moderato

Finale. Andante maestoso - Allegro vivace

El temps i la durada del concert són aproximats

Comenta aquest concert amb #auditori obc

Agraïem que apagueu els mòbils, desactiveu les alarmes sonores i contingueu els estossecs. Un mocador redueix notablement el soroll.

L'Auditori és un consorci de

Mitjans patrocinadors

per **David Puertas Esteve**

Toru Takemitsu és tot un mite al Japó, i no és habitual que un compositor de música simfònica gaudeixi de tanta popularitat. Cal tenir en compte, però, que, a més de la música de concert, Takemitsu és autor de la música de prop de 90 pel·lícules, moltes de les quals han estat guardonades precisament per la música. Entre els títols més destacats, esmentem *Antonio Gaudí* (Hiroshi Teshigahara, 1984), *Ran* (Akira Kurosawa, 1985), *Sol naixent* (Philip Kaufman, 1993) o la darrera que va escriure, *Sharaku* (Masahiro Shinoda, 1995). A més, va rebre desenes de premis, de doctorats honoris causa de diferents universitats i de medalles al mèrit artístic de diferents governs en reconeixement a la seva música, que sempre es mou entre l'estètica occidental i la tradició oriental.

L'obra que avui interpreta l'OBC, el títol de la qual es podria traduir com *Un estol d'ocells descendeix sobre un jardí pentagonal*, s'inspira en un somni que va tenir el mateix compositor després d'haver vist una fotografia feta per Man Ray en la qual apareixia Marcel Duchamp d'esquena, amb el clatell afaitat en forma d'estrella de cinc puntes. El dadaisme i el surrealisme amb què van flirtejar aquests dos artistes també inspiren d'alguna manera l'obra de Takemitsu, que juga amb l'escala pentatònica tradicional del Japó i amb la resta de les paraules del títol com a metàfores de l'aire, l'espai o el moviment, i crea unes textures que conviden a la meditació. Potser no hi sentirem ocells específicament, però sí aquesta sensació de frenada que les ales poden fer sense soroll, suaument, per arribar a un espai serè i plàcid, com un jardí japonès, amb aigua que flueix, plantes que voleien al vent o flors que desprenen la seva aroma entre alguns elements rígids, com ara pedres o troncs: «No circulem per un jardí de forma lineal, sinó circular..., sempre s'hi torna. Escric música situant objectes al meu jardí musical, de la mateixa manera que es col·loquen objectes en un jardí japonès. Des dels jardins he après el sentit japonès del temps i del color». També hi és present l'alè d'alguns dels compositors dels quals es declarava seguidor, com Debussy, Messiaen o Cage.

Takemitsu es confessava amant dels jardins per la seva condició d'espais acollidors on cadascú pot gestionar el seu temps i la seva mirada com vulgui, i pel fet que generen canvis constants i punts de vista diferents. El seu «jardí» simfònic també permet a l'oïdor aquest caminar lliure, fer pauses, prendre's el temps que necessiti per reflexionar, deixar que els ritmes suaus entrin sense pressa. Segons el mateix autor, «es tracta d'un panorama d'escenes en què el motiu principal, introduït per l'oboè, representa un estol d'ocells que descendeix cap a un harmoniós jardí creat per les cordes». L'obra va ser fruit d'un encàrrec de la Simfònica de San Francisco, que la va estrenar el 30 de setembre de 1977.

Benjamin Britten va visitar Barcelona l'any 1936, acompanyat pel violinista de la Canonja Antoni Brossa, que ja feia anys que s'havia instal·lat a Anglaterra. El motiu va ser la participació de tots dos en el festival que celebrava a la capital catalana la Societat Internacional de Música Contemporània. El 21 d'abril d'aquell any van estrenar la *Suite per a violí i piano* del mateix Britten, dos dies després d'haver assistit a l'estrena, al Palau de la Música, del colpidor *Concert per a violí* d'Alban Berg. Segons va dir Brossa, Britten va quedar commogut per l'obra de Berg i, un parell d'anys més tard, va escriure el *Concert op. 15* que avui escoltem, al tercer moviment del qual –sempre segons Brossa– fa un homenatge als soldats voluntaris britànics que van caure davant les forces feixistes a la guerra d'Espanya. L'estrena va anar a càrrec del mateix Antoni Brossa –que tocava el violí Stradivari Vesuvi– el 28 de març de 1940, amb la Filharmònica de Nova York (Britten havia marxat d'Anglaterra poc abans d'esclatar la guerra contra Alemanya). Es tracta d'una obra intensa i dramàtica, profunda i molt expressiva. Exigeix el màxim de la part solista i presenta una orquestració rica i molt treballada. El lament inicial del violí recorre tota l'obra, que planteja diferents moments, alguns de més enèrgics i marcial, i d'altres de més introspectius, però sempre amb una energia punyent.

A Txaikovski, la composició de la *Cinquena* (1888) li va costar grans esforços: «Em sembla que no tinc la facilitat d'abans, ni una disponibilitat permanent de material musical». Malgrat que no va escriure cap programa concret per a l'obra, la podem seguir a partir d'unes anotacions que va fer: «Primer moviment: submissió total davant el destí, davant la predestinació ineluctable de la providència. Segon: murmuris, dubtes, retrets a XXX. No seria millor lliurar-se completament a la fe? El programa és excel·lent si aconseguixo dur-lo a terme!». El principi cíclic és general: el tema del destí apareix en diferents formes als quatre moviments. D'entrada, el tema en qüestió encapçala la introducció del primer moviment. Al segon, la música avança plàcidament amb una dolça melodia del clarinet –un raig de llum davant el terrible destí–, i, de sobte, els núvols apareixen en forma de fanfara de les trompetes. La força de la fe s'intenta imposar, però el final de l'obra és força ambigu: torna a aparèixer el tema del destí, però amb un plantejament gens conclouent que ens fa dubtar que la fe s'hagi imposat.

DIRECTOR

fotografia © May Circus

KAZUSHI ONO

Director titular de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya

Director Musical de la Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra
Director Artístic del New National Theatre Tokyo

Gràcies a les empreses que donen suport al mestre Kazushi Ono

El seu domini absolut de la música i la seva consolidada reputació en l'àmbit operístic l'han portat a ser convidat per cèlebres formacions de tot el món, com la Hallé de Manchester, la BBC, l'Orquestra de París o la Simfònica de Houston, entre d'altres. Va ser director musical del Teatre Reial de la Monnaie amb un gran èxit, i del 2008 al 2017 va dirigir l'Òpera Nacional de Lió.

Ha estat recentment guardonat pel Ministeri de Cultura francès com a Oficial de les Arts i de les Lletres, títol que se suma al prestigiós Asahi Prize que va rebre al gener del 2015 per la seva contribució a la societat japonesa. Com a membre del comitè cultural dels Jocs Olímpics de 2020, l'estiu del 2019, Ono va presentar *Turandot* amb Àlex Ollé i l'OBC, en una gira pel Japó. El seu estil interpretatiu, tranquil i pausat, transmet una saviesa nodrida per la seva passió inesgotable de fer música i explorar-la.

VIOLÍ

fotografia © Eva Vermandel

ALINA IBRAGIMOVA

És una de les violinistes més talentosa i fascinant de la seva generació. Nascuda a Rússia, es va formar a l'Escola Gnesin de Moscou abans de traslladar-se al Regne Unit, on va estudiar a l'Escola Yehudi Menuhin i al Royal College of Music de Londres. Ha estat guardonada amb diversos premis com el Royal Philharmonic Society Young Artist Award 2010, el Borletti-Buitoni Trust Award 2008 i el Classic BRIT Young Performer of the Award 2009. Des de 2015, destaca la seva presència als BBC Proms.

Ha treballat amb directors com Gardiner, Haitink o Harding, i ha actuat amb orquestres tan prestigioses com la Royal Concertgebouw d'Amsterdam, la Filharmònica de Londres, la Simfònica de Boston, la Tokyo Metropolitan Symphony o la Reial Filharmònica d'Estocolm, entre d'altres. Col·labora estretament amb el pianista Cédric Tiberghien i és membre fundadora del Chiaroscuro Quartet. Ha enregistat 16 àlbums amb Hyperion Records.

QUE NO PARI LA MÚSICA!

Segueix gaudint de la música després del concert. Et proposem enregistraments de referència i llistes de reproducció imprescindibles.

Ⓢ **Piotr Íltx Txaikovski: *Simfonia núm. 5***

CD No és l'únic enregistrament que Valery Gergiev ha fet d'aquesta simfonia, però la proximitat de l'Orquestra del Teatre Mariinski i la intensitat del seu director el fan imprescindible. Per cert, Gergiev i l'Orquestra del Mariinski s'uniran a l'OBC el proper mes de març a L'Auditori per oferir un concert plegats amb música de Liszt i Strauss.

Mariinsky Orchestra, V. Gergiev, Mariinsky

Ⓢ **Benjamin Britten: *Concert per a violí***

CD Qui millor que el mateix Britten per dirigir el seu *Concert per a violí*. Us proposem aquest enregistrament de 1970 amb el violinista Mark Lubotski, que es troba aquí en el moment àlgid de la seva carrera, acompanyats tots ells per l'English Chamber Orchestra.

M. Lubotski, English Chamber Orchestra, B. Britten, Decca

Escolta la *playlist* d'aquest concert:

EL MUSEU DE LA MÚSICA ET DESCOBREIX...

Un estol en un clavicèmbal

A Flock descends into the Pentagonal Garden s'inspira en un somni que Takemitsu va tenir després de veure una fotografia de Marcel Duchamp realitzada per Man Ray. En va fer un esbós on apareix un estol d'ocells. La música mescla característiques i gestos tradicionals japonesos utilitzant una orquestra occidental. Podem trobar aquesta mateixa mescla en el clavicèmbal de Christian Zell, fet a Hamburg el 1737 i un dels tres que queden al món d'aquest constructor. L'instrument combina una construcció pròpia europea amb una rica decoració a base de pintures al tremp amb motius d'influència oriental, on apareix un estol molt similar al "flock" d'ocells a què fa referència el títol.

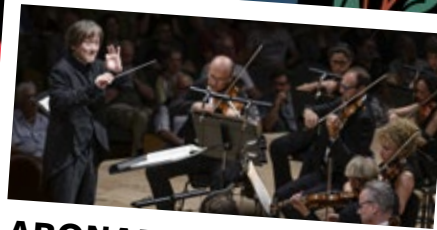
barcelona.cat/museumusica

Entrada gratuïta per als abonats de l'OBC i amb l'entrada del concert de L'Auditori.

Més informació:

REGALA MÚSICA

ABONAMENT REGAL OBC X 4

Tria els 4 concerts de l'Orquestra que més t'agradin.

Des de 96 €!

TARIFA PLANA 25
Per als menors de 25 anys,
300 concerts x 50 €

ABONAMENT FAMILIAR
De 3 o 5 espectacles. Compra ara i
escull els concerts quan vulguis!
Estalvia't el 40%!

25% DE DESCOMPTA EN UNA SELECCIÓ DE CONCERTS PER A TOTS ELS PÚBLICS!

2001: UNA ODISSEA A L'ESPAI EN CONCERT AMB L'OBC | FESTIVAL BEETHOVEN250 | CARMINA BURANA AMB LA BANDA | PASSIÓ SEGONS SANT JOAN AMB JORDI SAVALL | MAAAMBO (LA BANDA I LA CUBANA) | CÉCILE MCLORIN | QUARTET CASALS

Pots consultar i triar les teves entrades a auditori.cat fins al 6 de gener.